

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 554

van **KOEN DANIËLS**

datum: 12 maart 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Onderwijs - Resultaten paralleltoetsen

Om de interne kwaliteit van onze Vlaamse basis- en secundaire scholen te waarborgen, werden verschillende toetsen gemaakt. Eén daarvan zijn de paralleltoetsen. Deze toetsen zijn afgeleid van de bekende peilingsproeven. De peilingen onderzoeken elk jaar in welke mate leerlingen bepaalde eindtermen of ontwikkelingsdoelen bereiken. Ze worden afgenomen aan het einde van een onderwijsniveau of graad bij een representatieve steekproef van scholen en leerlingen. Van de meeste peilingstoetsen wordt ook een parallelversie opgesteld, die precies hetzelfde meet, maar met andere, gelijkaardige opgaven.

Het voordeel aan de paralleltoetsen die ontwikkeld worden is dat ook scholen die niet in de oorspronkelijke steekproef van de peilingsproeven zaten, de toetsen kunnen afnemen. De beslissing voor het afnemen ligt bij de scholen zelf. De paralleltoetsen blijven meerdere jaren ter beschikking.

1. Kan de minister een overzicht geven van de scholen, per onderwijsnet en per toets, die de paralleltoetsen hebben afgenomen in het afgelopen schooljaar 2019-2020?
2. Kan de minister een overzicht geven van de resultaten van de periodieke peilingen, met de geanonimiseerde resultaten van de behaalde eindtermen? Indien mogelijk, graag een overzicht per onderwijsnet/onderwijskoepel en per leer- of vakgebied.
3. Hoe evalueert de minister deze resultaten?
4. Wanneer zullen er nieuwe paralleltoetsen beschikbaar zijn die de nieuwe eindtermen bevragen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 554 van 12 maart 2021

van **KOEN DANIËLS**

1. Het aantal afgenomen paralleltoetsen lag in het schooljaar 2019-2020 beduidend lager dan in de schooljaren daarvoor. Dit omwille van de schorsing van de fysieke lessen in het voorjaar van 2020 en de beperkte resterende lestijd waardoor heel wat scholen besloten geen evaluaties of toetsen meer af te nemen. Ook werd de decretale verplichting om op het einde van het gewoon lager onderwijs gevalideerde toetsen af te nemen, tijdelijk opgeschort. Omdat de data over het gebruik van de paralleltoetsen in het schooljaar 2019-2020 niet representatief zijn, geven we ook de data mee over de twee voorafgaande schooljaren.

Onderstaande tabel geeft weer hoeveel rapporten voor schooljaren 2017-2018, 2018-2019 en 2019-2020 werden opgeleverd, over alle paralleltoetsen heen. Deelnemende scholen ontvangen een rapport per afgenomen toets. Eén paralleltoets heeft steeds betrekking op één vaardigheid of domein binnen een leergebied of vak, en er zijn verschillende paralleltoetsen per leergebied of vak beschikbaar. Scholen kiezen vrij hoeveel en welke paralleltoetsen ze afnemen.

Leergebied	Onderwijsvorm	# rapporten 2018	# rapporten 2019	# rapporten 2020
Einde van het 6e leerjaar basisonderwijs				
wiskunde		337	369	69
mens en maatschappij		79	82	25
informatieverwerking en -verwerking		21	23	4
Nederlands		101	120	35
wereldoriëntatie - natuur en techniek		83	98	24
Frans		115	113	32
Einde van het 2^e leerjaar van de eerste graad secundair onderwijs				
Frans	A-stroom	22	11	1
wiskunde	A-stroom	48	68	0
informatieverwerking en -verwerking	A-stroom	17	29	0
natuurwetenschappen	A-stroom	34	40	0
Techniek 1ste graad A-stroom	A-stroom	20	9	0
wiskunde	B-stroom (BVL)	26	13	0
Einde van het 2^e leerjaar van de tweede graad secundair onderwijs				
wiskunde		31	28	1
Einde van het 2^e leerjaar van de derde graad secundair onderwijs				
Nederlands	aso + tso + kso	34	36	1
Frans	aso	13	11	1
Frans	tso + kso	11	10	0
Project	Algemene bso	41	29	0

Vakken				
wiskunde	tso + kso	22	13	4
wiskunde - basisvorming	aso	18	12	1
wiskunde - specifieke eindtermen	aso	13	13	2
Totaal		1086	1127	200

Aan het einde van schooljaar 2019-2020 namen in totaal 49 scholen paralleltoetsen af. Het ging om 44 scholen in het basisonderwijs en 5 scholen in het secundair onderwijs. Basisscholen namen gemiddeld 4 paralleltoetsen af, en secundaire scholen 2. In totaal werden 200 rapporten opgeleverd. Dat is nog geen vijfde van het aantal rapporten dat in de voorgaande jaren werd opgeleverd. De populairste toetsen waren Nederlands lezen en Frans lezen voor het basisonderwijs.

Het overzicht met het aantal rapporten per toets en per onderwijsnet voor de voorbije drie schooljaren is te vinden in bijlage.

2. Een gedetailleerd overzicht van alle peilingsresultaten per leergebied of vak kan de Vlaams volksvertegenwoordiger terugvinden op de website <https://www.kwalificatiesencurriculum.be/peilingen>.
3. Globaal gezien doen onze leerlingen het voor verschillende leergebieden en vakken behoorlijk. Maar voor een aantal (domeinen van) leergebieden en vakken zijn er wel teleurstellende resultaten. Bovendien zijn er duidelijk dalende tendensen, en dat is niet geruststellend. De dalende en soms teleurstellende resultaten van het peilingsonderzoek zijn in lijn met de resultaten die we ook zien bij internationaal onderzoek naar leerlingprestaties zoals PIRLS, TIMSS en PISA.

In mijn beleidsnota geef ik dan ook uitdrukkelijk prioriteit aan initiatieven die bijdragen aan het verhogen van de onderwijskwaliteit. Zo zal ik met de invoering van gestandaardiseerde, genormeerde en gevalideerde net- en koepeloverschrijdende toetsen de kwaliteit van ons onderwijs nauwgezet opvolgen. In december 2020 is een universitair steunpunt van start gegaan dat instaat voor de ontwikkeling van deze toetsen. Ook zet ik in op het verhogen van de taalkennis en de taalvaardigheid Nederlands. Zo zal vanaf schooljaar 2021-2022 aan het begin van de derde kleuterklas een taalscreening worden afgenomen. Kleuters die het Nederlands onvoldoende beheersen, zullen een actief taalintegratietraject moeten volgen. Daarnaast verhoogde ik de werkingsmiddelen en omkadering voor basisscholen. Verder werden er ook geactualiseerde en ambitieuze eindtermen secundair onderwijs ontwikkeld die vanaf september 2019 graad per graad geïmplementeerd worden.

4. Er worden geen nieuwe paralleltoetsen meer ontwikkeld, dus ook niet voor de nieuwe eindtermen. De gestandaardiseerde, genormeerde en gevalideerde net- en koepeloverschrijdende toetsen zullen de paralleltoetsen immers vervangen.

In schooljaar 2021-2022 zal wel een peiling naar de nieuwe eindtermen plaatsvinden. Het gaat om een peiling naar de eindtermen Nederlands en wiskunde (incl. de eindtermen basisgeletterdheid) in de eerste graad van het secundair onderwijs. Paralleltoetsen op basis van deze peiling zouden ten vroegste vanaf schooljaar 2022-2023 beschikbaar zijn. De gestandaardiseerde, genormeerde en gevalideerde net- en koepeloverschrijdende toetsen voor Nederlands en wiskunde voor de eerste graad van het secundair onderwijs, die momenteel in ontwikkeling zijn, zullen deze paralleltoetsen overbodig maken. Vanaf schooljaar 2022-2023 zullen er geen peilingen meer plaatsvinden en dus ook geen paralleltoetsen meer ontwikkeld worden.

Bijlage

Leergebied	Onderwijs vorm	Toets	# rapporten 2018	# rapporten officieel onderwijs 2018	# rapporten vrij onderwijs 2018	# rapporten 2019	# rapporten officieel onderwijs 2019	# rapporten vrij onderwijs 2019	# rapporten 2020	# rapporten officieel onderwijs 2020	# rapporten vrij onderwijs 2020
Einde van het 6de leerjaar basisonderwijs											
wiskunde		Hoofdrekenen	39	8	31	42	11	31	13	1	12
wiskunde		Functies en voorstellingswijzen	11	4	7	4	3	1	0	0	0
wiskunde		Begrippen en symbolen met betrekking tot bewerkingen	8	1	7	10	5	5	3	0	3
wiskunde		Breuken en kommagetallen	32	7	25	24	5	19	8	1	7
wiskunde		Getalwaarden en gelijkwaardigheid	14	7	7	17	5	12	1	0	1
wiskunde		Veelvouden en delers	10	5	5	6	4	2	3	1	2
wiskunde		Afronden, benaderen en schatten	8	4	4	8	5	3	1	0	1
wiskunde		Verhoudingen en schaal	8	4	4	6	3	3	1	0	1
wiskunde		Cijferen	18	9	9	14	8	6	1	0	1
wiskunde		Rekenen met procenten	17	5	12	17	8	9	4	0	4

wiskunde		Probleemoplossen bij getallen en bewerkingen	24	4	20						
						29	7	22	5	1	4
wiskunde		Probleemoplossen bij meten en meetkunde	22	3	19						
						27	9	18	3	0	3
wiskunde		Begrippen en symbolen met betrekking tot maateenheden	10	5	5						
						21	7	14	4	1	3
wiskunde		Betekenisvolle herleidingen	16	6	10						
						28	8	20	6	2	4
wiskunde		Maten gebruiken in betekenisvolle situaties en schatten met behulp van referentiepunten	31	7	24						
						35	7	28	5	1	4
wiskunde		Omtrek, oppervlakte en inhoud	28	9	19						
						26	12	14	4	0	4
wiskunde		Rekenen met geld en kloklezen	21	9	12						
						25	8	17	3	0	3
wiskunde		Ruimte en ruimtelijke oriëntatie	13	6	7						
						16	7	9	3	0	3
wiskunde		Begrippen en symbolen met betrekking tot meetkunde	7	3	4						
						14	5	9	1	0	1
mens en maatschappij		Maatschappij	19	4	15						
						25	11	14	4	1	3

mens en maatschappij		Persoonlijke tijd	11	4	7	10	3	7	3	1	2
mens en maatschappij		Historische tijd	20	5	15	21	5	16	8	2	6
mens en maatschappij		Oriëntatie en kaartvaardigheid	16	2	14	14	5	9	6	0	6
mens en maatschappij		Ruimtegebruik, verkeer en mobiliteit	13	2	11	12	5	7	4	0	4
informatieverwerking en -verwerking		Tabellen en grafieken	12	5	7	15	5	10	3	1	2
informatieverwerking en -verwerking		Plannen en tekeningen	9	4	5	8	3	5	1	0	1
Nederlands		Lezen	73	18	55	90	21	69	30	6	24
Nederlands		Luisteren	28	9	19	30	7	23	5	0	5
wereldoriëntatie - natuur en techniek		Niet-levende natuur	12	6	6	10	4	6	2	0	2
wereldoriëntatie - natuur en techniek		Bouw, werking en ontwikkeling	7	4	3	8	3	5	1	0	1
wereldoriëntatie - natuur en techniek		Gezondheidszorg	7	2	5	10	5	5	3	0	3
wereldoriëntatie - natuur en techniek		Organismen en materialen	6	3	3	9	4	5	2	1	1
wereldoriëntatie - natuur en techniek		Ecosystemen	8	4	4	13	5	8	2	0	2
wereldoriëntatie - natuur en techniek		Milieuzorg	14	5	9	15	6	9	4	0	4

wereldoriëntatie - natuur en techniek		Techniek	29	7	22						
						33	8	25	10	1	9
Frans Basisonderwijs		Frans - lezen	58	9	49						
						55	13	42	21	3	18
Frans Basisonderwijs		Frans - luisteren	57	7	50						
						58	9	49	11	1	10
Einde van het 2de leerjaar van de 1ste graad secundair onderwijs											
Frans	A-stroom	Frans lezen	22	14	8	11	6	5	1	1	0
wiskunde	A-stroom	Getallenleer: Getalinzicht	6	4	2	5	2	3	0	0	0
wiskunde	A-stroom	Getallenleer: Bewerkingen	4	3	1	3	0	3	0	0	0
wiskunde	A-stroom	Algebra: Rekenen met veeltermen	9	5	4	17	10	7	0	0	0
wiskunde	A-stroom	Algebra: Algebraïsering	4	2	2	10	5	5	0	0	0
wiskunde	A-stroom	Algebra: Evenredigheden	5	2	3	4	2	2	0	0	0
wiskunde	A-stroom	Data: Omgaan met data	5	4	1	4	1	3	0	0	0
wiskunde	A-stroom	Meetkunde: Meetkundige begripsvorming	6	1	5	6	2	4	0	0	0
wiskunde	A-stroom	Meetkunde: Meetkundige procedures: rekenen	2	2	0	5	3	2	0	0	0
wiskunde	A-stroom	Meetkunde: Meetkundige procedures: constructies	3	1	2	4	1	3	0	0	0
wiskunde	A-stroom	Meetkunde:	4	2	2	10	8	2	0	0	0

		Ruimte meetkunde									
informatieverwerking en -verwerking	A-stroom	Raadplegen van referentiewerken	4	3	1	7	3	4	0	0	0
informatieverwerking en -verwerking	A-stroom	Raadplegen van tabellen en grafieken	7	3	4	6	3	3	0	0	0
informatieverwerking en -verwerking	A-stroom	Structureren van verbale informatie	4	3	1	10	6	4	0	0	0
informatieverwerking en -verwerking	A-stroom	Raadplegen van plannen, tekeningen en kaarten	2	1	1	6	2	4	0	0	0
natuurwetenschappen	A-stroom	Bloemplanten	3	3	0	4	1	3	0	0	0
natuurwetenschappen	A-stroom	Mens	4	4	0	4	2	2	0	0	0
natuurwetenschappen	A-stroom	Voortplanting bij de mens	6	4	2	9	3	6	0	0	0
natuurwetenschappen	A-stroom	Organismen in hun omgeving	4	3	1	3	0	3	0	0	0
natuurwetenschappen	A-stroom	Materie	4	4	0	6	4	2	0	0	0
natuurwetenschappen	A-stroom	Energie	5	5	0	7	4	3	0	0	0
natuurwetenschappen	A-stroom	Wetenschappelijke vaardigheden	8	8	0	7	5	2	0	0	0
Techniek 1ste graad A-stroom	A-stroom	Techniek	20	12	8	9	6	3	0	0	0
wiskunde	B-stroom (BVL)	Getalinzicht en hoofdbewerkingen	7	4	3	4	3	1	0	0	0

		gen									
wiskunde	B-stroom (BVL)	Geld en rekenen in praktische situaties	5	4	1						
						3	1	2	0	0	0
wiskunde	B-stroom (BVL)	Meetkunde	3	2	1	0	0	0	0	0	0
wiskunde	B-stroom (BVL)	Informatieverwerving en -verwerking	6	3	3						
						4	2	2	0	0	0
wiskunde	B-stroom (BVL)	Metten	5	3	2						
						2	1	1	0	0	0
Einde van het 2de leerjaar van de 2de graad secundair onderwijs											
wiskunde	aso	Getallenleer en algebra	8	4	4						
						10	4	6	1	0	1
wiskunde	aso	Reële functies	0	0	0						
						3	1	2	0	0	0
wiskunde	aso	Functies van de eerste en de tweede graad	7	2	5						
						6	2	4	0	0	0
wiskunde	aso	Problemen oplossen met algebra en functies	4	3	1						
						2	1	1	0	0	0
wiskunde	aso	Vlakke meetkunde	0	0	0						
						1	1	0	0	0	0
wiskunde	aso	Driehoeksmeting	4	1	3						
						4	1	3	0	0	0
wiskunde	aso	Ruimtemeetkunde	4	3	1						
						1	0	1	0	0	0
wiskunde	aso	Statistiek	4	3	1						
						1	0	1	0	0	0
Einde van het 2de leerjaar van de 3de graad secundair onderwijs											
Nederlands	aso + tso + kso	Lezen	27	13	14						
						30	17	13	1	1	0
Nederlands	aso + tso + kso	Luisteren	7	5	2						
						6	0	6	0	0	0

Frans	aso	Frans luisteren aso	13	9	4	11	7	4	1	1	0
Frans	tso + kso	Frans luisteren kso en tso	11	7	4	10	7	3	0	0	0
Project Algemene Vakken	bso	Functionele leesvaardigheid	17	6	11	12	8	4	0	0	0
Project Algemene Vakken	bso	Functionele luistervaardigheid	4	3	1	4	1	3	0	0	0
Project Algemene Vakken	bso	Functionele rekenvaardigheid	12	5	7	5	3	2	0	0	0
Project Algemene Vakken	bso	Functionele informatieverwerking en -verwerking	8	6	2	8	3	5	0	0	0
wiskunde	tso + kso	Functies met tabellen en grafieken	11	3	8	7	4	3	1	1	0
wiskunde	tso + kso	Functies met algebra	5	2	3	2	2	0	1	1	0
wiskunde	tso + kso	Statistiek	6	0	6	4	2	2	2	1	1
wiskunde - basisvorming	aso	Reële functies	1	0	1	3	1	2	0	0	0
wiskunde - basisvorming	aso	Exponentiële functies	3	3	0	0	0	0	0	0	0
wiskunde - basisvorming	aso	Goniometrische functies	3	1	2	0	0	0	0	0	0
wiskunde - basisvorming	aso	Afgeleiden	2	1	1	1	1	0	0	0	0
wiskunde - basisvorming	aso	Problemen oplossen met functies en afgeleiden	2	2	0	5	4	1	0	0	0
wiskunde -	aso	Statistiek	7	5	2	3	2	1	1	1	0

basisvorming											
wiskunde - specifieke eindtermen	aso	Algebra	1	0	1						
						2	1	1	0	0	0
wiskunde - specifieke eindtermen	aso	Analyse	8	4	4						
						6	3	3	1	1	0
wiskunde - specifieke eindtermen	aso	Ruimtemeetku nde	1	0	1						
						2	1	1	0	0	0
wiskunde - specifieke eindtermen	aso	Statistiek, kansrekening en discrete wiskunde	3	2	1						
						3	1	2	1	1	0
Totaal aantal rapporten			1086			1127			200		